

Veljko Kajtazi – Iz mandata u mandat se natječem sa samim sobom da nadmašim učinjeno u prethodnom mandatu

zadar.tv/2022/12/27/veljko-kajtazi-iz-mandata-u-mandat-se-natjecem-sa-samim-sobom-da-nadmasim-ucinjeno-u-prethodnom-mandatu/

Senad Tokić

27. prosinca 2022.

U sklopu projekta Manjinski izazovi imao sam priliku porazgovarati, po mom mišljenju s najaktivnijim saborskim zastupnikom gospodinom Veljkom Kajtazijem.

Krenut ćemo s nedavno objavljenim Popisom stanovništva 21. Kako komentirate samu provedbu popisa stanovništva, a potom Vas molim za komentar i samih rezultata?

Popis stanovništva pokazao je porast broja pripadnika romske nacionalne manjine, i time sam zadovoljan, posebno kada gledamo opće demografske trendove za čitavu Hrvatsku, koji su izrazito negativni i pokazuju da je broj stanovnika pao za gotovo 10 posto. Od svih nacionalnih manjina, Romi jedini imaju porast broja, od otprilike šest posto. Gledajući druge nacionalne manjine, evidentan je značajan pad broja pripadnika, znatno veći nego pad broja većinskog stanovništva. Kad gledamo nacionalne manjine imamo raspon pada od preko 33 posto za Srbe pa sve do Čeha kojih je palo oko 18,5 posto. U tom smislu, mogu izraziti zadovoljstvo što je Roma više nego što ih je do sada bilo. Možda sam osobno očekivao nešto veći broj Roma, ali evidentno je da su opći trendovi iseljavanja utjecali i na romsku populaciju. Kao što su se i Hrvati i ostali iseljavali za boljim

životom, ista je stvar i s Romima. Isto tako, vjerujem da se jedan broj pripadnika romske nacionalne manjine i dalje nije izjašnjavao kao Romi iz određene doze straha jer u Hrvatskoj oko Roma i dalje postoje brojni stereotipi i predrasude.

Tako da je, gledajući iz perspektive romske zajednice ovaj popis pokazao pozitivne trendove. Postotak Hrvata je rastao, ali broj je padao, tako da su Romi jedina nacionalna zajednica u Hrvatskoj čiji broj je rastao i u apsolutnim i u postotnim omjerima. Romi su sada, gledajući ukupno sve manjine, treća nacionalna manjina po brojnosti, nakon Srba i Bošnjaka.

Kada govorimo o samoj provedbi popisa stanovništva, on se po prvi put provodio i elektroničkim putem što je bila novina. Koliko sam vidio, taj dio je uredno funkcionirao, ali koliko sam dobio informacije s terena, sam terenski dio popisa je mogao i trebao biti kvalitetnije odrađen. Jer prema informacijama koje sam dobivao, u nekim romskim naseljima popisivači jednostavno nisu dolazili te smo i moji suradnici i ja kontaktirali DZS kako bismo to ispravili.

Pripadnici nacionalnih manjina mogu se obratiti nizu instanci kao što su primjerice Vijeća i predstavnici nacionalnih manjina. Jesu li po Vašem mišljenju vijeća i predstavnici dovoljno aktivni tj pridonose li poboljšanju položaja pripadnika nacionalnih manjina na lokalnom području?

Znate, kada govorimo o vijećima, prvo što treba reći je da su mnoga od njih postojeća samo na papiru. Često se događa da i vijećnici i predstavnik koji su izabrani na manjinskim izborima, predstavljaju neku manjinsku lokalnu zajednicu samo formalno ili ne vodeći se interesima same zajednice. No, za tako nešto prvenstveno krivim propise i pojedine jedinice lokalne samouprave. Zašto to kažem? Pa prvo, zato što vijeća imaju samo savjetodavnu ulogu i praktički nemaju nikakve ovlasti u djelovanju vijeća općina, gradova i županija već samo prisustvuju sjednicama, a njihova mišljenja se nekad ne uvažavaju čak ni kada se direktno radi o temama koje se tiču zajednice koju predstavljaju. Zatim je tu pitanje funkcioniranja jer neke jedinice lokalne samouprave, iako je takvih malo, tu rade korektno i daju potrebna sredstva, dok veći dio njih daje nikakva ili mizerna sredstva za rad manjinskih vijeća. A složiti ćete se da nikako nije moguće raditi ako nemate čak niti prostor na raspolaganju niti ikakva sredstva. Zato ja često znam reći da nam vijeća kakva su trenutno, odnosno u sadašnjem obliku, da nam nisu niti potrebna i da je bolje ukinuti ih ako ne odlučuju o ičemu.

Nedvojbena ste najaktivniji saborski zastupnik, bar po mom mišljenju. Kako stignete sve obaviti? Dojma sam da se drugi saborski zastupnici mogu ugledati u Vas, možete li istaknuti neke prioritete na kojima upravo sad radite.

Posvetio sam se u potpunosti poslu jer sam ovaj poziv shvatio kako sam doživljavao i sport. Dakle, natjecateljski i tu se iz mandata u mandat natječem sa samim sobom da nadmašim učinjeno u prethodnom mandatu, a tu veliku ulogu igra i to da podržavam Vladu i s njima surađujem na provedbi Operativnog programa za nacionalne manjine. Pored mog natjecateljskog duha, imajući u vidu političku situaciju koja je pogodna u smislu projekata za nacionalne manjine, a posebno imajući iznimno težak položaj romske

nacionalne manjine – osjećam i veliku odgovornost da se učini sve više i da se trenutak iskoristi. U poslu mi uvelike pomaže Savez Roma u Republici Hrvatskoj “KALI SARA”, ali i udruge članice Saveza i predstavnici Roma na lokalnim razinama.

Kroz kulturni amaterizam pripadnici nacionalnih manjina nastoje sačuvati svoju tradiciju, jeste li u kontaktu s udrugama u kulturi vezanih za romsku nacionalnu manjinu? Na koji im način kao saborski zastupnik možete pomoći tim udrugama i pomažete?

Kulturni amaterizam je financiran od strane Savjeta za nacionalne manjine čiji sam član i koji financira sve udruge nacionalnih manjina. Činjenica je da je taj proračun značajno povećan govori da se taj dio zadovoljava, iako moram priznati da nisam zadovoljan jer nemamo na visokoj razini organiziranih romskih KUD-ova i da je sve manje interesa za takav aspekt očuvanja romske kulture. KALI SARA potiče članstvo da djeluje i u tom smjeru, ali je fokus trenutno na razvojnim projektima, obrazovanju i drugim važnim temama. Na polju očuvanja kulture Roma Savez godišnje organizira niz izložbi, a treba spomenuti i medijsku djelatnost – primarno Phralipen.hr portal i kvartalnu novinu na četiri jezika (romski, bajaški, engleski, hrvatske) te novoosnovani internetski Radio KALI SARA Hrvatska.

Nedavno ste s ministricom Natašom Tramišak održali sastanak o povećanju sredstava u Programu unaprjeđenja infrastrukture na područjima naseljenim Romima za 2023. godinu. Možete li istaknuti neke infrastrukturne projekte na kojima radite.

Tako je, drugu godinu zaredom Ministarstvo provodi ovaj projekt, a zahvaljujući podršci ministrice i predsjednika Vlade zbog interesa JLS koje naseljavaju Romi iznos financiranja za ovaj projekt je poduplan i sad iznosi 6.000.000 kuna. To naravno nije dovoljno za 50-ak jedinica lokalne samouprave, pogotovo s današnjim cijenama, ali vidimo pomake. Do kraja iduće godine trebao bi biti gotov društveni dom za Rome u Belom Manastiru. Također, vjerujem da će tijekom 2024. biti gotovi društveni domovi u Slavonskom Brodu te u naselju Parag u Općini Nedelišće. Počet ćemo i gradnju takvog objekta u naselju Capraške Poljane u Gradu Sisku, ali i niz manjih infrastrukturnih projekata, cesta i ostale javne infrastrukture. Ovo je dobar primjer projekata od kojih koristi ima cijela zajednica, ali primarno dijelovi naseljeni Romima koji su zbog nemara JLS-a i niza drugih izazova bili zapušteni. Cilj nam je da svako naselje ima javnu zgradu te osnovnu infrastrukturu – vodu i struju što je u 2022. minimum da bi se djeca školovala i da bi zajednica napredovala.

Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije

AGENCIJA ZA
ELEKTRONIČKE
MEDIJE